

Додаток
До рішення Нижньовербізької сільської
ради
«Про Програму соціально-
економічного розвитку
Нижньовербізької сільської
територіальної громади на 2021 рік»

ПРОГРАМА
соціального-економічного розвитку
Нижньовербізької сільської територіальної громади
на 2021 рік

ВСТУП

Програма соціально-економічного розвитку Нижньовербізької сільської територіальної громади на 2021 рік (надалі Програма) розроблений виконавчим комітетом сільської ради на основі аналізу поточної ситуації в господарському комплексі територіальної громади та прогнозів і пропозицій депутатів, старостів місцевого активу громади, керівників бюджетних установ, підприємств і організацій, виходячи із загальної соціально-економічної ситуації, що склалася на відповідній території, з урахуванням можливостей та місцевих ресурсів, відповідно до пріоритетних напрямків розвитку населених пунктів територіальної громади.

Законодавчою основою для розроблення Програми є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000р. №1602-III, постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» (зі змінами та доповненнями), та рекомендації Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо типової структури плану та показників соціально-економічного розвитку територіальної громади, та Закону України про «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року «156-VIII, Стратегії розвитку Нижньовербізької територіальної громади на 2018-2026 роки

Програма підготовлена на основі аналізу розвитку населених пунктів, що входять до складу громади за попередній період та визначає цілі, пріоритети соціально-економічного розвитку та прогнозні показники на 2021 рік, а також заходи, спрямовані на забезпечення необхідних умов для планомірного і послідовного підвищення рівня життя мешканців громади за рахунок збалансованого використання внутрішнього і зовнішнього потенціалу та збереження унікальних духовних і культурних традицій.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

1.1. Географічна характеристика Нижньовербізької сільської територіальної громади

Нижньовербізька сільська територіальна громада утворена у вересні 2016 року згідно рішень сесій Нижньовербізької, Верхньовербізької, Великоключівської, Мишинської сільських рад та включає 4 населені пункти: с.Великий Ключів, с.Верхній Вербіж, с.Мишин, с.Нижній Вербіж. У 2020р. до складу громади увійшли с.Спас та с.Ковалівка.

Нижньовербізька сільська територіальна громада знаходиться в південній частині Коломийського району. Північна межа громади проходить по річці Прут, на сході та півдні межує з Косівським районом, на заході – з Печеніжинською територіальною громадою.

Площа громади дорівнює 97,57 кв. км. Центральна садиба громади є село Нижній Вербіж, яке розміщене на відстані 4 км від м. Коломия та 66 км від обласного центру м. Івано-Франківськ.

Нижньовербізька ТГ розташована на Прикарпатті. Рельєф території не однорідний, поверхня в основному рівнинно-хвиляста. На території громади наявні корисні копалини: кам'яне (буре) вугілля, кам'яна сіль, озокерит (земляний віск). Нижньовербізька територіальна громада розміщена в помірному поясі, клімат помірно-континентальний. Внутрішні води представлені річкою Прут та її притоками (р. Лючка, р. Сопівка, р. Ключівка, р. Пістинька). Рівнинна частина громади зайнята переважно лучною рослинністю, а височини – лісами, в яких зустрічається ясен, бук, дуб, явір, смерека, сосна та ялина.

1.2. Демографічна ситуація в громаді

До Нижньовербізької ТГ входять 6 сіл із загальною чисельністю населення 13420 чол., а саме:

- 1) село Нижній Вербіж – 2504 чол.,
- 2) село Верхній Вербіж – 1375 чол.,
- 3) село Великий Ключів – 3112 чол.,
- 4) село Мишин – 2562 чол.
- 5) село Спас – 2815 чол.
- 6) село Ковалівка – 1052 чол.

Фінансовий стан громади характеризується наступними показниками: обсяг доходів сільського бюджету на 2021 рік (без урахування міжбюджетних трансфертів) визначено в сумі 21 935 000 грн., з них: – загальний фонд – 20 952 000 грн.; – спеціальний фонд – 983 000 гривень.

Обсяг міжбюджетних трансфертів, що надаються сільському бюджету з державного бюджету по загальному фонду складає 63 914 800 гривень.

За загальним фондом передбачені такі трансферти:

- базова дотація, яка надається сільському бюджету на вирівнювання податкоспроможності, складає 23 188 000 грн.;
- освітня субвенція з державного бюджету – 37 953 500 грн.;
- додаткова з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету – 2 308 700 гривень;
- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 120 100 грн.
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету 314 500 грн.

Мета Плану - вироблення та втілення єдиної політики розвитку Нижньовербізької територіальної громади на 2021 рік в контексті єдиної політики розвитку України та Івано-Франківської області, що вимагатиме реалізації пріоритетів у соціальній та економічних сферах із запровадженням чіткої взаємодії зі всіма гілками влади.

Цілі та пріоритети соціально-економічного розвитку на 2021 рік

Діяльність виконавчого комітету та депутатського корпусу Нижньовербізької територіальної громади буде спрямована на вирішення основних завдань соціально-економічного та культурного розвитку громади, залучення та активізація стимулів до зростання рівня оплати праці та збільшення реальних доходів громадян, зняття гостроти проблеми зайнятості та якісного розвитку соціальної інфраструктури. Розвиток соціально-культурної інфраструктури сіл громади, проведення енергоефективних заходів задля економії енергоресурсів в бюджетних установах громади.

Цілі та завдання

Цілі	Завдання
1. Стимулювання залучення інвестицій	1.1. Підготовка інвестиційних продуктів 1.2. Формування позитивного інвестиційного іміджу ТГ 1.3. Відновлення транспортної інфраструктури, проведення поточного та капітального ремонту місцевих доріг, мостів, та ін. 1.4. Завершення розроблення містобудівної документації населених пунктів ТГ.
2. Забезпечення енергоефективності	2.1. Підвищення ефективності управління енергетичними ресурсами 2.2. Підтримка альтернативної енергетики, та енергозбереження.
3. Удосконалення управління місцевим розвитком	3.1. Формування ефективної системи управління ТГ. 3.2. Покращення інструментів взаємодії громад для спільного вирішення проблем.
4. Забезпечення екологічної безпеки регіону	4.1. Запобігання та ліквідація наслідків надзвичайних екологічних ситуацій 4.2. Збереження навколишнього природного середовища 4.3. Підвищення екологічної культури населення
5. Підвищення туристичного та рекреаційного потенціалу громади	5.1. Створення нових та підтримка наявних туристичних продуктів 5.2. Розвиток рекреаційних зон 5.3. Розвиток спортивно-туристичної інфраструктури в.т.ч. стадіонів, спортивних майданчиків та інших об'єктів спортивної інфраструктури 5.4. Розвиток екологічних видів туризму, в т.ч. сільського зеленого туризму.
6. Розвиток сільських територій	6.1. Сприяння самозайнятості у селах. 6.2. Підтримка системи первинної медицини сільських територій 6.3. Забезпечення якісною питною водою сільських населених пунктів, що мають найгостріші проблеми водопостачання 6.4. Оснащення комунального підприємства «Благоустрій ОТГ» спецтехнікою 6.5. Облаштування дитячих та спортивних майданчиків на території навчальних закладів ТГ
7. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів громади	7.1. Розвиток лідерських та підприємницьких якостей молоді 7.2. Створення дієвих механізмів мобілізації жителів краю до вирішення місцевих проблем 7.3. Збереження місцевих традицій та розвиток української культури 7.4. Підвищення творчого потенціалу жителів громади

Аналіз сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз Нижньовербізької територіальної громади (SWOT-АНАЛІЗ)

Програма соціально-економічного розвитку Нижньовербізької територіальної громади на 2021 рік базується на врахуванні конкурентних переваг та обмежень, які представлені у вигляді SWOT-аналізу.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сприятливе розміщення. Наявність зручного транспортного сполучення. 2. Сприятливі природно-кліматичні умови для ведення сільського господарства. 3. Значні трудові ресурси. 4. Розвинений малий бізнес. 5. Наявність земельних ділянок придатних для інвестування та розвитку бізнесу. 6. Розвинута соціально-культурна інфраструктура. 7. Історико-культурна спадщина (Нижньовербізька церква Різдва Пресвятої Богородиці включена у список Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО). 8. Творчі колективи, одні з найкращих в області, які популяризують громаду в Україні і за кордоном. 9. Наявність об'єктів, доступних для інвестування. 10. Розгалужена мережа електро та газопроводів. Зручні транспортні розв'язки для функціонування бізнесу. 11. Сприятлива екологічна ситуація. 12. Розвинуте приватне садівництво. 13. Щорічне проведення змагань з мотокросу (Наявна траса для проведення мотокросу). 12. Розвинута готельно-ресторанна інфраструктура. 13. Наявність великих ринків збуту. (Відстань до: Львова – 200 км, Івано-Франківська - 75 км., Чернівців - 75 км Країн Європейського Союзу - 265 км.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Високий рівень безробіття, відтоку робочої сили в міста та закордон. 2. Зношеність об'єктів соціально-культурної інфраструктури. 3. Незабезпеченість мостовими переходами через місцеві річки. 4. Відсутність земельного запасу. 5. Погана якість доріг. 6. Необхідність забезпечення технікою комунального підприємства «Благоустрій ОТГ». 7. Відсутність централізованої системи водопостачання та водовідведення. 8. Відсутність повного циклу виробництва с/г продукції. 9. Відсутність дорожніх знаків та дорожньої розмітки. 10. Відсутність добровільних пожежних дружин.

Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Покращення інфраструктури громади. 2. Створення нових робочих місць, сприятливих умов для малого та середнього бізнесу. 3. Економічний розвиток та залучення інвестицій. 4. Розвиток ліній з переробки с/г продукції. 5. Розвиток спортивної галузі (спортивне орієнтування). 6. Розвиток туризму. 7. Побудова автозаправки на дорозі державного значення, яка проходить через ТГ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зубожіння сільського населення і зростання безробіття. 2. Відплив за межі громади кваліфікованих кадрів. 3. Перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів. 4. Зниження рівня питної води в колодязях. 5. Погіршення екологічного стану навколишнього середовища. 6. Нестабільна політична та соціально-економічна ситуація в країні.

1. Соціальна сфера:

- створення умов по підвищенню рівня життя населення;
- забезпечення виконання соціальних програм, що фінансуються за рахунок бюджетів усіх рівнів;
- збереження та оновлення існуючої соціальної інфраструктури Нижньовербізької територіальної громади.

Зайнятість населення та ринок праці

Основні проблеми:

- сприяння працевлаштування неконкурентноспроможних верств населення (осіб з інвалідністю, молоді, особливо випускників навчальних закладів);
- нелегальна зайнятість і нелегальна трудова міграція;
- низька ефективність залучення інвестицій, які забезпечують розширення сфери використання праці у сільській місцевості.

Основні цілі:

- збільшення чисельності зайнятого населення;
- підтримка самостійної зайнятості населення;
- сприяння створенню нових та легалізації існуючих робочих місць;
- сприяння у працевлаштуванні зареєстрованих безробітних.

Критерії досягнення цілей:

- активізація процесу створення нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності;
- підвищення рівня взаємодії з районним центром зайнятості та роботодавцями, що провадять свою діяльність на території територіальної громади.

Соціальне забезпечення.

Основні проблеми:

- недостатній рівень адресності при наданні пільг окремим категоріям населення;

Основні цілі:

- підвищення соціальних гарантій вразливим верствам населення;

Критерії досягнення цілей:

- вчасне виявлення соціально незахищених категорій громадян та проведення роз'яснювальної роботи щодо оформлення державної соціальної допомоги відповідно до чинного законодавства;

- постійне підвищення рівня обслуговування незахищених верств населення;

- матеріальна допомога учасникам АТО та їх сім'ям за рахунок місцевого бюджету.;

Гуманітарна сфера.

1. Охорона здоров'я

На території Нижньовербізької територіальної громади знаходяться чотири амбулаторії загальної практики сімейної медицини в с. Нижній Вербіж, с. Великий Ключів с.Спас та с.Ковалівка та фельдшерсько-акушерських пункт с. Мишин.

Основні цілі:

- Сприяння покращенню якості наданих медичних послуг місцевими закладами охорони здоров'я жителям громади.

2. Освіта

Освітня галузь територіальної громади представлена такими закладами:

Нижньовербізький ліцей

Великоключівський ліцей

Спаський ліцей

Ковалівський ліцей

Мишинська гімназія

Заклад дошкільної освіти с. Нижній Вербіж «Веселка»

Заклад дошкільної освіти с. Мишин «Струмочок»

Заклад дошкільної освіти с. Великий Ключів «Ключик»

Нижньовербізька школа мистецтв

В школах організовано роботу творчих груп, спортивних секцій, шкіл передового педагогічного досвіду. Педагогічні колективи шкіл забезпечують здоровий відпочинок своїх вихованців, ініціюючи максимальну участь дітей у походах, екскурсіях по рідному краю.

Основні проблеми:

- питання житлового забезпечення педагогів;

- недостатність коштів на фінансування безоплатного харчування дітей- учнів 1-4 класів.

Необхідність проведення енергозберігаючих заходів у школах та садках громади для економії бюджетних витрат на енергоносії

Основні цілі:

- впровадження сучасних інформаційних технологій у навчально-виховний процес державного стандарту освіти;

- виконання завдань соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

- сприяння забезпеченості шкіл територіальної громади педагогічними працівниками відповідної фахової підготовки;
- організація відповідних умов для забезпечення навчального процесу;

Критерії досягнення цілей:

- організація харчування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також на оздоровлення даних категорій дітей влітку

3. Культура

Основні проблеми:

- збільшення рівня фінансування галузі;
- кадровий дефіцит;
- забезпечення повноцінного функціонування закладів культури.

Основні цілі:

- збереження та якісний розвиток мережі закладів культури;
- повноцінну діяльність творчого потенціалу галузі культури;
- покращення матеріально-технічної бази
- утримання закладів культури у належному стані та проведення їх ремонту.

4. Фізичне виховання і спорт

Основні проблеми:

- обмеженість обсягів фінансування сфери фізичної культури і спорту.

Основні цілі:

- забезпечення належних умов для розвитку спорту;
- сприяння участі кращих спортсменів громади в районній спортивній спартакіаді;
- підвищення ефективності роботи спортивних майданчиків, футбольного поля, спортивного залу, збільшення кількості осіб, що займаються спортом;
- забезпечення ремонту, реконструкції та оснащення спортивних споруд;
- фінансування благоустрою стадіонів;

5. Молодіжна політика реалізовує державну політику стосовно дітей, молоді, на своїй території, залучення молоді до участі у громадському житті, впровадження нових форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

З метою впровадження нових форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сільській раді ведеться робота щодо поповнення бази даних громадян та сімей, які готові взяти на виховання дітей.

Значна увага приділяється оздоровленню дітей та підлітків.

Основні проблеми:

- забезпечення працевлаштування на селі молоді.

Основні цілі:

- сприяння розвитку молодіжного житлового будівництва на території сільської ради;
- розвиток та підтримка молодіжного підприємства, забезпечення прав та гарантій молоді на ринку праці;
- всебічна підтримка обдарованих дітей та молоді;

- активізація роботи щодо впровадження нових форм виховання дітей- сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

6. Безпека життєдіяльності людини

Попередження та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій. Спостерігається тенденція збільшення ризику стихійних лих і надзвичайних ситуацій, викликаних природними чинниками. Найбільш небезпечні стали надзвичайні ситуації гідрометеорологічного характеру (паводки, буревії), що призводили до пошкодження житлових будинків, знищення посівів.

Для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків і надання термінової допомоги постраждалому населенню та виконання робіт щодо запобігання надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру (укріплення гідротехнічної споруди на р.Пістинька, р.Сопівка р.Лючка) - необхідне значне фінансове забезпечення.

Основні цілі:

- попередження та мінімізація наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідація їх наслідків;
- підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення сил оперативного реагування, підтримки працездатності стану системи централізованого оповіщення населення;
- поліпшення роботи з населенням щодо підвищення його обізнаності про джерела можливої небезпеки та рівня підготовленості до дій у надзвичайних ситуаціях.

Критерії досягнення цілей:

- реалізація комплексу невідкладних заходів щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та ліквідації їх наслідків;

7. Торгівля та побутові послуги населенню

Сфера внутрішньої торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування населення є важливою складовою внутрішнього ринку і відіграє значну роль як у формуванні загального економічного потенціалу, так і у забезпеченні потреб населення в товарах і послугах на території громади. Політика у сфері внутрішньої торгівлі спрямована на забезпечення стабілізації споживчого ринку для задоволення соціальних потреб населення, підвищення ефективності правового захисту комерційних відносин між товаровиробниками, продавцями і споживачами на всіх етапах просування товарів. Потреба населення в основних продовольчих та господарських групах товару забезпечується в достатній мірі за прийнятними цінами.

Основні проблеми: недосконалість системи контролю за якістю і безпекою продукції, яка б гарантувала споживачам придбання споживчих товарів належної якості.

Секретар сільської ради

Анастасія Марущак

**Перелік перспективних завдань Програми соціально-економічного розвитку
Нижньовербізької сільської територіальної громади на 2021 рік**

№ п/п	Завдання, заходи Програми соціально-економічного розвитку Нижньовербізької територіальної громади на 2021 рік
1	Капітальний ремонт місцевих доріг с.Нижній Вербіж, с.Верхній Вербіж, с.Мишин, с.Великий Ключів, с.Спас та с.Ковалівка
2	Капітальний ремонт із застосуванням енергоефективних технологій закладів культури, освіти, медицини та адмінбудівель територіальної громади
3	Продовження розроблення містобудівної документації, оновлення генплану із схемою зонування населених пунктів Нижньовербізької територіальної громади.
4	Будівництво спортзалу Нижньовербізького ліцею
5	Облаштування дитячих та спортивних майданчиків на території навчальних закладів громади
6	Будівництво кладки через р.Лючка в с.Нижній Вербіж (куток Віпханка, Долини)
7	Проведення берегоукріплення, та будівництва дамб р.Лючка, р.Сопівка, р.Пістинька у населених пунктах громади
8	Проведення благоустрою сіл Нижньовербізької територіальної громади та благоустрою кладовищ
9	Встановлення вуличного освітлення в населених пунктах громади
10	Капітальний ремонт пам'ятників Нижньовербізької ТГ
11	Реконструкція адміністративного будинку с.Великий Ключів під молодіжний центр
12	Створення місць відпочинку в рекреаційних зонах
13	Реконструкція сільського стадіону с.Спас
14	Добудова танцювального залу народного дому с.Спас-Долішне
15	Збільшення матеріально-технічної бази комунальних підприємств громади.
16	Забезпечення безбар'єрного доступу до комунальних закладів громади для осіб з інвалідністю (встановлення пандусів та ін.)
17	Проведення ремонту підвісних кладок громади
18	Облаштування туалету при будинку культури с.Мишин
19	Ремонт водозабірних споруд КП «Ковалівське» на р.Пістинька в с.Спас.
20	Встановлення системи відеоспостереження на дорогах населених пунктів громади.
21	Благоустрій центральних частин всіх населених пунктів громади шляхом облаштування там тротуарів, площ, алей.
22	Утримання в належному стані сільських стадіонів, проведення їх благоустрою

